

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Na základe Plánu činností zasadnutí Zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja prekladáme **Správu o náhrade preukázanej straty za zrealizované služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave za rok 2021 zmluvným dopravcom.**

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja realizujú služby vo verejnom záujme zmluvní dopravcovia (SAD Prievidza a. s. a SAD Trenčín, a. s.) na základe uzatvorených zmlúv o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave – prímestskej autobusovej doprave na území Trenčianskeho samosprávneho kraja zo dňa 30.10.2009 v znení jej dodatkov (ďalej len Zmluva).

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, so zákonom č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a v súlade so Zmluvou poskytol Trenčiansky samosprávny kraj za obdobie január až november 2021 mesačné preddavky na úhradu náhrady preukázanej straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme vrátane vyúčtovania preukázanej straty za I. až III. štvrťrok 2021 a vrátane finančného vyrovnania preukázanej straty za rok 2020.

II. Osobitná časť

Dopracovia vykonali v súlade s platnou legislatívou a v súlade s čl. VI., bod 6.2. Zmluvy pravidelné štvrťročné zúčtovanie preddavkov náhrady preukázanej straty za jednotlivé štvrťroky.

V mesiacoch február až marec 2022 bola vykonaná finančná kontrola na mieste za rok 2021 na základe poverenia predsedu TSK a externý audit (Overenie, posúdenie a opodstatnenosť EON a výnosov za rok 2021) auditorskou spoločnosťou EKOPRAKTIK, spol. s r. o., Trnava.

V zmysle záverov z návrhov správ o výsledku finančnej kontroly a v súlade s prijatými opatreniami zo dňa 14.04.2022 zo strany zmluvných dopravcov bola výška ekonomicky oprávnených nákladov za rok 2021 ponížená o kontrolné zistenia. Zároveň bola odsúhlasená výška preukázanej straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme nasledovne:

	<i>Preukázaná strata k 14.04.2022 (eur)</i>	<i>Korekcia (vr. primeraného zisku) (eur)</i>	<i>Preukázaná strata (po korekcii) (eur)</i>	<i>Poskytnutý príspevok* (eur)</i>	<i>Neuhradená preukázaná strata za rok 2021 (eur)</i>
SAD Prievidza a. s.	10 727 678,00	-49 203,00	10 678 475,00	9 099 600,00	1 578 875,00
SAD Trenčín, a. s.	19 976 054,00	-8 016,00	19 968 038,00	16 400 400,00	3 567 638,00
Spolu	30 703 732,00	-57 219,00	30 646 513,00	25 500 000,00	5 146 513,00

Poznámka:

Poskytnutý príspevok = Poskytnuté mesačné preddavky za obdobie január až november 2021 z Rozpočtu TSK na rok 2021 vrátane finančného vyrovnania za I. až III. štvrťrok 2021.

Trenčiansky samosprávny kraj je povinný uhradiť preukázanú stratu (záväzok TSK) podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, nariadení a smernice EÚ, v súlade s uzatvorenou Zmluvou a to na základe zúčtovania posledného kalendárneho štvrťroka príslušného roka najneskôr do 31.07. nasledujúceho roka.

Základné ukazovatele, ktoré ovplyvnili výšku preukázanej straty v roku 2021:

Výšku preukázanej straty v roku 2021 s medziročným porovnaním, t. j. s porovnaním s rokom 2020 a tým vyššie čerpanie bežných výdavkov v roku 2021 oproti roku 2020 ovplyvnili najmä:

- A) **Vyššie ekonomicky oprávnené náklady o 1 921 922,00 eur**, čo predstavuje medziročné zvýšenie EON o 5,8 % v nasledovných nákladových položkách:
- vyššie **náklady na spotrebu pohonných látok** o 1 135 231,00 eur z titulu vyššej spotreby nafty o 415 tis. litrov a zároveň vyššej priemernej ceny v roku 2021 oproti roku 2020 o 0,125 eur/liter (obnovenie prevádzky prímestskej autobusovej dopravy, resp. zvýšenie počtu posilových autobusových spojov k prázdninovému režimu prevádzky prímestskej autobusovej dopravy),
 - vyššie **náklady na opravy a udržiavanie** o 562 703,00 eur z dôvodu realizovaných opráv vekovo starších autobusov ako aj z dôvodu vyššej ceny práce a náhradných dielov u externých dodávateľov (dopravca SAD Prievidza),
 - vyššie **náklady na priame mzdy a odvody** o 285 235,00 eur v súvislosti s dosiahnutím rastu priemernej mzdy vodičov a jej dodržiavanie v zmysle kolektívnej zmluvy dopravcov (dodržiavanie zvýšenia priemernej mzdy vodičov o 3,5 %, resp. 2,5 % oproti priemernej mzde dosiahnutej v roku 2020). Tieto náklady predstavujú najväčší podiel z celkového objemu EON – 36,4 %,
 - **vyššie ostatné náklady** 321 739,00 eur (najmä: zvýšenie nákladov za vstupy na autobusové stanice v závislosti od počtu vstupov autobusových spojov, zvýšené náklady na strážnu službu, vyššie náklady spojené s obnovením prevádzky prímestskej autobusovej dopravy, zvýšené náklady na mimoriadne opatrenia – náklady na pracovné ochranné prostriedky a ochranné pomôcky, dezinfekcia autobusov a i.).
- B) Mobilitu obyvateľstva ovplyvňovala nepriaznivá situácia spôsobená šírením ochorenia COVID-19 na Slovensku aj v roku 2021. Zaznamenali sme počet prepravených osôb nižší o 33 657 cestujúcich, pričom tržby z cestovného boli vyššie o 759 441,00 eur. Uvedené medziročné zvýšenie tržieb z cestovného ovplyvnila dňom 13.12.2020 úprava tarify prímestskej autobusovej dopravy. Zároveň musíme skonštatovať, že v roku 2021 sme zaznamenali oproti roku 2019 nižšie tržby z cestovného o 2 801 677,00 eur. Z uvedeného vyplýva, že v roku 2021 sme stále nedosiahli objem tržieb z cestovného pred obdobia pandémie.

Aj napriek zložitej mimoriadnej situácii na Slovensku, ktorá pretrváva aj v roku 2021, je prioritou vedenia TSK zabezpečiť kvalitnú, bezpečnú, ekologickú a pohodlnú dopravu obyvateľov regiónu.

Záver po zaúčtovaní kontrolných zistení z vykonanej finančnej kontroly za rok 2021:

SAD Prievidza a. s. - doplatok TSK za rok 2021 je vo výške **1 578 875,00 eur**,

SAD Trenčín, a. s. – doplatok TSK za rok 2021 je vo výške **3 567 638,00 eur**.